

Finnmark fylkeskommune

Finnmárkku fylkkagielda

Finmarkun fylkinkomuuni

Handlingsprogram 2025-2026 for regional bibliotekplan for Finnmark 2025-2037

[Loga sámegillii | På nordsamisk \(PDF\)](#)

Introduksjon

Dette er det første handlingsprogrammet som er utarbeidet til Regional bibliotekplan for Finnmark 2025-2037 og dekker årene 2025 og 2026.

[Les regional bibliotekplan for Finnmark 2025-2037 her](#) eller på Finnmark fylkeskommunes nettsider.

Kommuner og andre samarbeidsparter har vært med å utforme handlingsprogrammet. Dette er det bibliotekene i Finnmark skal gjøre sammen i 2025 og 2026. Tiltakene skal bidra til å oppnå visjonen om at gode bibliotek bidrar til gode liv i Finnmark! Strategiene det vises til under hvert tiltak, er beskrevet i selve regional bibliotekplan.

Tiltakene baserer seg på folkebiblioteks føringer, trekk og funn fra kommunal bibliotek- og befolkningsstatistikk beskrevet i kunnskapsgrunnlaget samt resultater og innspill fra arbeidsmøter og offentlig høring. Prioriteringer for handlingsprogrammet er gjort ut ifra pågående bibliotekarbeid og er en vurdering av hva som bør styrkes for videre utvikling i fylket.

Biblioteksektoren i Finnmark omfatter kommunale folkebibliotek, kommunale skolebibliotek, bokbusser, universitetsbibliotek, fylkesbibliotek, videregående skolars bibliotek og Sametingets bibliotek. Alle er bundet sammen gjennom lånesamarbeid og deltar i nettverket som fylkeskommunen koordinerer. Det er lange tradisjoner og et utfyllende samarbeid mellom fylkeskommunens skolebiblioteker og de kommunale folkebibliotekene, og den faglige kompetanseutviklingen avhenger ofte av hverandre.

Fylkeskommunen har både fylkesbibliotek, med ansvar for regionale fellestjenester og bibliotekutvikling, og er skoleeier, med ansvar for skolebibliotek i de videregående skolene. Regional bibliotekplan er førende for alle disse i fylkeskommunen.

De videregående skoler er betegnelsen som beskriver når det er skolene eller skolebibliotekarene som er ansvarlig for å følge opp tiltaket. Fylkeskommunen brukes om fylkesbiblioteket og opplæringsavdelingen i sentraladministrasjonen.

Mål 1: Bibliotekene i Finnmark har gode rammebetingelser

Tiltak 1: Bibliotekutvikling i Finnmark

Oppfølging av tiltaket

- Alle skal utarbeide sin egen bibliotekplan. *Ansvarlig:* Kommunene, de videregående skolene
- Kompetanseheving om plan, de kommunale og fylkeskommunale prosessene, og offentlig organisering
Ansvarlig: Fylkeskommunen
- Fylkeskommunen skal arrangere bibliotekmøter og nettverksmøter for hele biblioteksektoren i Finnmark *Ansvarlig:* Fylkeskommunen
- Fylkesbiblioteket gir rådgivning/veiledning til biblioteksektoren i Finnmark
Ansvarlig: Fylkeskommunen
- Nye biblioteksjefer og skolebibliotekarere får tilbud om kurs og oppfølging
Ansvarlig: De videregående skolene og kommunene
- Følge opp prosjekter som forbedrer digitalt tilbud og digital infrastruktur *Ansvarlig:* Fylkeskommunen, kommunene

Oppfølging av strategier

1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.5, 4.1

Tiltak 2: Fjernlån i nord

Oppfølging av tiltaket

- Utrede utfordringer med fjernlån i nord og forbedre nasjonalt lånesamarbeid
Ansvarlig: Nasjonalbiblioteket, Fylkeskommunen
- Prosjekt i de tre nordligste fylkene om fjernlån
Ansvarlig: Finnmark fylkeskommune, Troms fylkeskommune, Nordland fylkeskommune
- Dialog med aktører involvert i fjernlån og det nasjonale lånesamarbeidet
Ansvarlig: Fylkeskommunen, kommunene, Sametingets bibliotek, de videregående skoler, universitets- og høgskolebibliotek

Oppfølging av strategier

1.4, 1.5, 1.8

Tiltak 3: Internasjonalt samarbeid

Oppfølging av tiltaket

- Initiere internasjonalt biblioteksamarbeid i Sápmi og Finland
Ansvarlig: Fylkeskommunen, kommunene
- Arrangere bibliotekmøte for Finnmark i Finland *Ansvarlig:* Fylkeskommunen

Oppfølging av strategier

1.8, 4.2, 4.3

Mål 2: Bibliotekene i Finnmark er gode lokale møtesteder

Tiltak 4: Lokalsamfunnet i biblioteket

Oppfølging av tiltaket

- Tilpasse biblioteket etter lokale behov, for møteplass og offentlig samtale og debatt
Ansvarlig: Kommunene og de videregående skolene
- Samarbeid med lokale aktører
Ansvarlig: Kommunene og de videregående skolene
- Bibliotekene tar en rolle i forsoningsarbeidet
Ansvarlig: Fylkeskommunen, Sametinget, kommunene, og de videregående skolene
- Øke tilgjengeligheten i form av selvbetjent utlån, meråpent og gode lokaler
Ansvarlig: Kommunene og de videregående skolene

Oppfølging av strategier

1.2, 1.5, 2.1, 2.2, 2.5, 4.3

Mål 3: Bibliotekene i Finnmark formidler kunnskap og læring

Tiltak 5: Rolle som kunnskapsaktør

Oppfølging av tiltaket

- Videreutvikle bibliotekenes rolle som kunnskapsaktør og gjennomføre aktuelle kurs som kildebevissthet
Ansvarlig: Fylkeskommunen, Sametinget, kommunene, de videregående skolene og universitets- og høyskolebibliotek
- Samarbeid mellom ulike bibliotektyper om studenttjenester
Ansvarlig: Kommunene, de videregående skolene og universitets- og høyskolebibliotek

Oppfølging av strategier

3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 1.6, 2.3

Tiltak 6: Skoler og kombinasjonsbibliotek

Oppfølging av tiltaket

- Utforme mal for kombinasjonsbibliotek
Ansvarlig: Fylkeskommunen
- Avklare samarbeid mellom skoler og folkebibliotek
Ansvarlig: Kommunene, de videregående skolene og universitets- og høyskolebibliotek
- Øke bibliotekarenes kompetanse om skolebibliotek som pedagogisk ressurs
Ansvarlig: Kommunene, de videregående skolene

Oppfølging av strategier

3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 1.6, 2.3

Mål 4: Bibliotekene i Finnmark formidler kultur og litteratur

Tiltak 7: Finnmark internasjonale litteraturfestival 2026

Oppfølging av tiltaket

- Fylkesbiblioteket og Sør-Varanger bibliotek arrangerer Finnlitt 16.-18. april med strømming
Ansvarlig: Fylkeskommunen
- Bibliotekene i Finnmark bidrar i planlegging, tar imot strømming fra festivalen, og har egne arrangement lokalt
Ansvarlig: Kommunene og de videregående skolene

Oppfølging av strategier

1.5, 1.6, 1.9, 2.2, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4

Tiltak 8: Lesing i Finnmark

Oppfølging av tiltaket

- Videreutvikle bibliotekenes rolle som litteraturformidlere
Ansvarlig: Fylkeskommunen, de videregående skoler, kommunene
- Følge opp leselyststrategien og samarbeide om å integrere lesing i barnehager og skole
Ansvarlig: Fylkeskommunen, kommunene
- Følge opp litteraturpolitikken i kulturavtalen for Nord-Norge *Ansvarlig:* Fylkeskommunen
- Formidle litteratur på språk som er viktig i Finnmark, spesielt samisk og kvensk
Ansvarlig: Fylkeskommunen, de videregående skolene, kommunene og Sametinget
- Samarbeide om å arrangere forfatterturneer
Ansvarlig: Fylkeskommunen, de videregående skoler, kommunene og Sametinget

Oppfølging av strategier

4.1, 4.3, 4.5, 4.2, 1.5